

Henseende seer, hvorvidt man kan komme uden en Medvirkning af Rigsdagen. Jeg skal imidlertid bemærke, at den Maaade at tage Sagen paa, som den ærede sidste Taler hentydede til, og som naturligvis ingenlunde er mig fremmed, langtfra vilde have det Sikke, det Draganisse og det Fyldige, som det vil have, naar man derfor har en utvivlsom Lovhjemmel. Jeg skal ikke opholde mig ved, at selve Loven om Landbohøjskolen begynder med at nævne de Fag, hvortil der skal gives Underviisning; men selv om man vilde admittere en saadan hyderligere Underviisning, der altsaa ikke hørte med til Landbohøjskolen Underviisning, uagtet det var denne Skole, der skulde levere Lokale og altsaa Brændsel, Belysning osv., Noget, hvortil jeg ogsaa troer, man ad Fortolkningsveien kunde finde Midler — jeg vilde f. Ex. ikke drage i Tvivl, at det kunde tilstedes en Mand, hvad der er fremtraadt, for egen Regning, men i Timer, hvis Salen var ledig, at meddele Underviisning i Blavl, naar han kunde skaffe sig en Tilhøvrkreds blandt Eleverne — saa vilde en saadan Underviisning dog, om jeg saa tør sige, kun blive en Slags Gæsteforestilling; men den vilde stille sig ganske anderledes, naar der til Underviisningen blev indrømmet en fast og stadig Afbenyttelse af Højskolens Lokaler og Underviisningsapparater. Naar det blot blev indrømmet Forsteeleverne at kunne benytte de og de Timer, hvortil Hørefalene vare ledige, men dog opvarmede, saa at de kunde drage derind med deres Docent for at denne kunde holde Foredrag, og saa gaae deres Vej igjen, da vilde dette være et heelt andet Forhold, end naar denne Green var optagen i selve Underviisningsplanen, og Forstodocenten altsaa var Medlem af Underviisningsraadet, hvorved den omhandlede Underviisning blev sat i organisk Forbindelse med den hele Underviisning; ogsaa Forsteeleverne vilde være ganske anderledes stillede, naar de havde Berettigelse til efter Omstændighederne at nyde Stipendier, og naar de ikke blot vare at betragte som Træffugle, der vare tolererede, men vare Elever paa selve Højskolen, og som Kammerater med Landboeleverne gjensidigt kunde paavirke hverandre og forskaffe hverandre en stor Deel af det aandelige Udbytte, som En-

hver, der har været ved et Universitet, veed, at man ligesaa fuldt opnaaer igjennem sine Kammerater som igjennem sine Lærere. Man kan altsaa ikke fuldstændig naae Maalet uden Rigsdagens Medvirkning; om det tilnærmelsesvis kan opnaaes ad administrativt Vej, skal jeg tage under Overveielse, naar den Tid kommer, men endnu har jeg ikke opgivet Haabet om, at faae Sagen gennemført paa samme Maaade, som den er begyndt, nemlig som en Fuldstændiggjørelse af hele Højskolens Underviisningsplan og Underviisningsapparat; der ved et helbøgt Sammentræf af Omstændighederne nu kan opnaaes uden Udgift for Kongeriget.

Christianen: Jeg kan ikke dele de Anskuelser, som den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 5te Valgkreds (S. Pederfen) udtalte, at Praxis kan undvære Theori, og at der derfor ikke behøves at læres saa megen Theori ved Landbohøjskolen for at blive Landmand; jeg troer netop, at det er paa den Maaade, ved en theoretisk Underviisning, man skal hente de Kundskaber, som ere nødvendige for at blive en dygtig Landmand. Jeg indrømmer, at Praxis er nødvendig, men den kommer, naar man har lært Theorien, thi der ved lærer man først at kjende de Ting, man beskæftiger sig med, og saa først har man Noget at bygge paa. Naar vi ikke skulde skaffe Landbohøjskolen de fornødne Lærerkrafter, for at den, der have Evne dertil, kunde faae deres Børn oplærte der, saa veed jeg ikke, hvortil vi Landmænd skulde give Midler. Det er ganske vist, at Landbruget staaer tilbage, navnlig i Thyland. Naar der kommer Forpagtere herind fra Thyssland, da maa man see nøie efter Alt, hvad de lære os, for bagefter at kunne følge deres Exempel, men det er daarligt, at man skal hente sine Kundskaber fra Udlandet, naar man selv har et saadant Institut her i Landet. Jeg kan derfor ikke Andet end meget beklage, at denne Udtalelse er fremkommen fra en af mine Kolleger. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at theoretiske Kundskaber ikke vare en nødvendig Betingelse for praktisk at dyrke Havesjord og opelske Træer, men i saa Henseende maa jeg bemærke, at der vist er Mange, som have et Stykke Havesjord, hvoraf de, naar de